

B-A-Z. Megyei Bűnmegelőzés Alapítvány

Szakmai beszámoló

2016.

I. Az Alapítvány törvényi működése

Az egyesülési jogról, a közhasznú jogállásról, valamint a civil szervezetek működéséről és támogatásáról szóló 2011. évi CLXXV. törvény (továbbiakban: Civil tv.), valamint a 2013. évi V. törvény (új Ptk.) előírásainak az Alapítvány működése megfelel. Ezt a Miskolci Törvényszék 15.Pk./1990 /21.(2014.09.29.) végzése tartalmazza.

Közhasznúságra vonatkozó törvényi kitételeknek a szervezet a Civil tv. 32.§ (4) bek. a.) és b.) pontja (évi 1 millió Ft feletti bevétel, valamint két év vonatkozásában a mérleg pozitív), illetve a 32.§ (5) bek. b. pontja (a kiadások 51 %-a két év átlagában közhasznú) megfelel.

II. A végzett szakmai tevékenység személyi és tárgyi alapjai

A B-A-Z. Megyei Bünmegelőzési Alapítvány (Továbbiakban: Alapítvány) az alapító okiratában meghatározott feladatoknak megfelelően tevékenykedett 2016. évben is. A célok elérése érdekében szakmai tevékenységét elsősorban a B-A-Z. Megyei Rendőr-főkapitányság Bünmegelőzési Osztályának (Továbbiakban: Osztály) munkájára alapozta, az Osztály munkatársai egyben az Alapítvány önkéntes segítői.

Az Alapítvány szakmai tevékenységét nagyban befolyásolja az Osztály munkatársainak aktivitása a szervezet egyéb tevékenységeinek összessége, szakmai tevékenységük jelentős részét a bünmegelőzés területén fejtették ki, az érintett szervezetek közös célkitűzéseinek megvalósításának előtérbe helyezésével. A pályázati lehetőségek és a támogatások, valamint más szakmai célkitűzések is szükségessé teszik, hogy az Alapítvány tevékenysége során kapcsolódjon a megyében meghatározó szakmai stratégiákhoz:

- A **Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Önkormányzat Középtávú Közrendvédelmi Programja**, melynek alapvető célja, hogy képet nyújtson a közbiztonság állapotáról, programelemei pedig kézzelfogható módon járuljanak hozzá a közrend, közbiztonság javításához, figyelembe véve a megvalósításban közreműködő önkormányzatok, rendőri és egyéb szervezetek adottságait és lehetőségeit.
- a Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Államigazgatási Kollégium által elfogadott, **a megyében hátrányos helyzetben élők társadalmi felzárkóztatását, mobilitását elősegítő középtávú stratégiája**, amelyben a bünmegelőzési programok, mint rendészeti jellegű megvalósítandó elemek szerepelnek.

A bünmegelőzési célkitűzéseinkben megfogalmazottak alapján meghatározásra kerültek azok a sarokpontok, melyekre speciális bünmegelőzési programok kidolgozása és folyamatos működtetése továbbra is indokolt:

- Bűnözés utánpótlásának visszaszorítása, az elkövetői kör fokozatos csökkentése.
„Beccaria” iskolai nevelési-oktatási bünmegelőzési program
- Vagyon elleni bűncselekmények visszaszorítása, áldozatvédelem.
„Totál-kár” bünmegelőzési projekt
- Lakossági-, intézményi tájékoztatás, kommunikációs stratégia megújítása
„ELBIR”- Elektronikus Lakossági Bünmegelőzési Információs Rendszer”
- Szakemberképzés, felnőttképzési, mentor és kortársképzés.
„Együtt a bűnözés ellen”- program
- Kistélepüléseken elkövetett bűncselekmények, szabálysértések megelőzése, valamint célcsoportok védelme.
„Nehéz út” településbiztonsági program

III. A 2016. évi közhasznúsági tevékenység bemutatása

1. Vagyonvédelem

Munkánk során a megelőző vagyonvédelmi szakterületen olyan komplex programokat folytattunk, mely a lakosság széleskörű bevonásával elősegítheti a bűnözési ráta és az áldozati kör csökkenését.

A „Házhoz megyünk” vagyonvédelmi programot megyénkben Miskolc, Kazincbarcika Ózd, Szerencs, Sárospatak és Sátoraljaújhely városok vettek részt, a települések egy-egy forgalmas kereskedelmi helyszínén információs pont felállítására került sor. A helyszíneken közel ezer érdeklődő regisztrációjára került sor. Az országos vagyonvédelmi versenyen a megyei csapat a II. helyezést érte el.

A projekt bemutatását elősegítő szóróanyagot 5 000 példányban az Alapítvány készítette, és megküldésre került az érintett városok, hogy a vagyonelleni jogsértések sértettjei az eljárás során megkapják. A tájékoztató anyag egyrészt ajánlásokat tartalmaz a prevencióval kapcsolatosan, másrészt az információs pontok működésére vonatkozóan ad tájékoztatást.

Az Osztály az Alapítvánnyal közösen a kerékpárlopások megelőzésére vezette be a „Bike Safe” elnevezésű regisztrációs programot. A megyeszerte szervezett jelentősebb tömegeket megmozgató rendezvényeken, falunapokon nyilvántartásba vették az odaérkezők kerékpárjait. A rögzített adatok az országos „Bike Safe” digitális rendszerbe kerülnek feltöltésre, ami valamennyi rendőri szerv számára elérhető. A regisztrációnak jelentősebb költségkihatása nincs, a meglévő humán erőforrás bázis, technikai eszközök (sátor, számítástechnikai eszközök, fényképezőgép, stb.) rendelkezésre áll.

Az elmúlt év során összesen 310 kerékpár regisztrálása történt meg a megyében.

Időskorúak sérelmére elkövetett bűncselekmények megelőzése

Az idős korosztály hazánk legdinamikusabban növekvő korcsoportja, ezért nagyobb figyelmet kell fordítani a problémáikra is.

Ebben az életkorban meggyengül a biztonságérzet, újdonságként jelenik meg minden technika, így a biztonságtechnika is, más a kommunikáció, kapcsolatuk a világgal bizonytalanabb.

„*A legkisebb ellenállás?! - időskorúak védelme*” programon belül a nyugdíjas szervezetek, a települési családsegítő és szociális szolgálatok megkeresése alapján klubokban és otthonokban került sor 7 alkalommal 230 fő részvételével bűnmegelőzési témájú tájékoztató előadás megtartására, ahol az érdeklődők védelmi eszközökkel kapcsolatos bemutatót is láthattak annak érdekében, hogy a figyelem a viszonylag olcsó, de megbízható technikai eszközök használatára terelődjön. Ez a tevékenység az elmúlt években sikeresnek tekinthető, hiszen 2016-ban megyénkben az időskorúak részére az önkormányzatok, társadalmi szervezetek segítségével 1 000 db ajtóékk és 1 000 db személyi riasztó került beszerzésre.

A Harmadik Kor Egyeteme Miskolc Alapítvány 2016 évben a Nemzeti Bűnmegelőzési Tanács pályázatán támogatást nyert többek között az Alapítvány, a Miskolci Egyetem, az MRFK és a Megyei Polgárőr Szövetség együttműködésében. Itt előadások szervezésére került sor. A résztvevők részére 2016 áprilisában az MRFK Kiképző Központ munkatársaival közösen a mentorképzés keretében az idősek részére életkorukhoz alkalmazkodó önvédelmi oktatás szervezésére került sor. A védekezés alapja a háztartásban, közterületen a személynél megtalálható eszközök és azok megfelelő használata (pl: görbebot, seprű, bevásárlótáska, stb.).

Az értékelt időszakban kiadott lakossági hírlevelek közül több e témakörben foglalkozott a korosztály részére megelőzési módszerek ismertetésével. A kész hírleveleket a Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Nyugdíjasok Szövetsége segítségével valamennyi helyi nyugdíjas klub vezetője megkapja, így rendszeresen tájékozódnak a bűnügyi helyzet alakulásáról, ezen kívül a polgármesteri hivatalokon keresztül a lakosság is megismeri a hírlevelek tartalmát (hirdetőablak, helyi médiák, intézmények, stb.).

Egyéb kiemelt kockázatú csoportok

A nyári időszak legfontosabb feladata a turistaforgalom szempontjából kiemelkedő jelentőségű térségek, helységek közbiztonságának, közrendjének védelme, a bűnmegelőzés. A nagyobb strandok bejáratánál és parkolóiban továbbra is jelen vannak az Osztály áldozattá válás elkerülésére vonatkozó felhívásai. A strandokon vásári forgatagokban az alkalmi lopások megelőzésére vonatkozóan hangosbemondó segítségével történik, ha szükséges több nyelven is a figyelemfelhívás. Ezek az anyagok megtalálhatók a Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Bűnmegelőzési Alapítvány www.bunmegelozes.eu honlapján és onnan letölthetőek.

A bűnmegelőzési kommunikációkban folyamatosan működő ELBIR (Elektronikus Lakossági Bűnmegelőzési Információs Rendszer) által nyújtott széleskörű lehetőségre támaszkodva több hírlevél is a vagyoni elleni törvénysértések megelőzése céljából készült.

2. Gyermek-, és ifjúságvédelem

Tevékenységünk fontos színtere az iskolai prevenció, melynek keretében jelen vagyunk az oktatási intézmények minden szintjén, bűnmegelőzési ismeretekkel látjuk el a pedagógusokat, esetenként a szülőket is.

A Beccaria program a megye általános- és középiskoláiban folyamatosan jelen van, kb. 120.000 kiskorú részvételével. Mivel ez az oktatási forma az oktatási intézményekben 2011. évtől akkreditációhoz kötött, ezért önállóan nem alkalmazható. A Alapítvány által létrehozott www.bunmegelozes.eu honlapról a szükséges jegyzetek, tanmenetek letölthetőek. A 2016-2017. években figyelemfelhívás történik a program alkalmazására, illetve az anyagok letöltésére.

A 2014/2015-ös tanévben az Osztály szervezésében 10 település 21 iskola, 50 osztályában 1137 tanuló létszámmal, 11 rendőrrel folytatódott a D.A.D.A. az oktatás. Folytatódott az Ellen-szer középiskolai program 3 település 4 iskola, 241 fő tanuló részvételével, 4 hivatásos rendőr oktatóval. Az Alapítvány az oktatók továbbképzésével, valamint oktatási segédanyagok biztosításával veszi ki a részét.

Az Alapítvány, az Osztály, a Miskolci Egyetem Állam és Jogtudományi Kara, a Miskolci Törvényszék és a megyei és járási ügyészség munkatársaival a Szociális és Gyermekvédelmi Megyei Igazgatóság miskolci Aranyhíd, Fruska és Junior Gyermekotthonaiban (Miskolc egyetemi úti központi intézmény) 6 hónapos bűnmegelőzési programot indított. A kezdeményezést gyermek- és fiatalkorú neveltek által elkövetett bűncselekmények hívták életre. Eredményként értékelhető, hogy az intézményben lévő fiatalkorúak részéről nem volt a korábban jellemző súlyos bűncselekmény elkövetése (rablás életveszélyt okozó testi sértés).

A Miskolci Családsegítő Szolgálat Regionális Módszertani Központ és Gyermekjóléti Szolgálat Megyei Módszertani Központ (továbbiakban: MESZEGYI), az Osztály, a Miskolci Rendőrkapitányság Bűnügyi Osztálya, a Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Kormányhivatal (továbbiakban: Kormányhivatal) Fogyasztóvédelmi Felügyelősége bevonásával 2016-ban is folytatta a már sikeres „ifjúságvédelmi őrjáratot” Miskolc város területén.

Az akcióban résztvevők a saját szakterületükön intézkedési jogosultsággal bírnak, együttesen pedig lehetőség nyílik a kiskorú deviáns viselkedésének észlelését követően a gyámügyi intézkedések közigazgatási eljárás keretében történő megtételére. Az őrjárat 2016-ban is heti rendszerességgel működött, így biztosítva a folyamatos jelenlétet a városban, ahol 111 fiatal „ellenőrzésére” került sor. Jellemző továbbra is a csavargás, az alkoholfogyasztás, a dohányzás és esetenként a kéregetés, valamint a kukázás.

Az Alapítvány kiállítás, szaktanácsadás, játékos vetélkedők szervezése révén részese több gyermek- és ifjúságvédelmi rendezvénynek:

- *Iskolai egészségvédelmi, bűnmegelőzési napokon való részvétel (Taktaszada, Alsózsolca, Miskolc, stb.).*
- *Miskolcon gyermeknap és ehhez csatlakozó „Ezer lámpás éjszakája” elnevezésű program keretében több száz gyermek és szülő tájékoztatása.*
- *A Miskolci Egészségfejlesztési Intézet megalakulásával további lehetőség nyílt középiskolai tanulók csoportos elérésére a szűrővizsgálatok keretében tartott tájékoztatások során. A Miskolci Kábítószerügyi Egyeztető Fórum (továbbiakban: Miskolci KEF) tagjai a felajánlott lehetőséggel élve elosztják egymás között a rendelkezésre álló időt.*
- *A Miskolci Rendészeti Szakgimnáziumban három alkalommal került sor nyíltnapon való részvételre.*
- *Lehetőséget nyújtott a szakmai megjelenésre a megyei Rendőrnapi, a Magyar Rendvédelmi Kar nyílt családi napja, illetve a Megyei Közgyűlés Napja.*
- *Az Ózdi Rendőrkapitányság VI. Sziréna elnevezésű rendezvényén az internet veszélyeiről tartottak előadást kb. 400 tanuló részére.*

A hátrányos helyzetű fiatalok felzárkóztatása szintén kiemelt területe az ifjúságvédelmi tevékenységnek. Ennek részeként 2016. június 15-én Miskolcon került sor a roma tehetségkutató vetélkedő megyei döntőjére, ahol a helyi szintű előzetes válogatáson kategóriánként első helyezést elért tanulók vettek részt. Az iskoláskorú 12-16 éves kor közötti roma fiatalok részére szervezett tehetségkutató rendezvény *ének, tánc, valamint vers és próza* kategóriákban került megtartásra, a résztvevők értékes jutalomban részesültek. Az országos megmérettetésen szintén első helyezést ért el a tolcsvai táncegyüttes és külön díjat kapott a megyei döntőben nyertes mezőkövesdi énekes kislány és a tiszaujvárosi prózamondó fiú.

A gyermek és ifjúságvédelemben érintett rendőri szakembereknek a tárgyévben is megszervezésre került az akkreditált továbbképzés. Most a résztvevők a megyében működő áldozatvédelmi referensek és D.A.D.A. oktatók voltak.

A 2015/2016-ös tanévben 10 település 21 iskola, 50 osztályában 1137 tanuló létszámmal, 11 rendőrrel a D.A.D.A és 3 település 4 iskola, 241 fő tanuló részvételével, 4 hivatásos oktatóval az ELLEN-SZER oktatás folytatódott. Az évben regionális jelleggel 8 fő DADA oktató vizsgáztatására került sor.

3. Drogprevenció

Az egyik legfontosabb feladat a kábítószeres elterjedésének, fogyasztásának csökkentése. Az oktató, felvilágosító munka célcsoportjai elsősorban a gyermek- és fiatalkorúak, mint a különösen veszélyeztetett korosztály.

Folyamatos az együttműködés Miskolc Megyei Jogú Város Önkormányzatával, a Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Önkormányzattal, a Kormányhivatal szakigazgatási szerveivel (egészségügy, oktatás, gyermekvédelem), a Területi Gyermekvédelmi Szakszolgálattal, a Miskolci Drogambulanciával. A kiépített kapcsolatrendszer a közigazgatásban történt átszervezési folyamatok közben és lezáródása után is megmaradt.

Az Alapítvány tagja a Miskolci KEF-nek. Szervezetszerű ez a tevékenység Tiszaújvárosban és Edelényben is, itt jó az együttműködés.

2016-ban is az oktatáson kívüli csoportos tevékenységek keretében való drogprevenációs munka volt a jellemző. Többek között a MÁV kirendeltség nyári gyakorlata, a Szentpáli Szakgimnáziumban, a Gesztelyi Általános Iskolában, a Felsőzsolcai Görög Katolikus Általános Iskolában és a Borsodchemben szervezett egészségügyi napok keretében került sor drogprevenációs előadás megtartására.

A kábítószer elleni küzdelem világnapja (június 26.) alkalmából a Miskolci KEF nagyszabású szabadtéri rendezvényén a miskolci Szinva-teraszon vettek részt, melynek célja az egészséges életmód propagálása volt.

4. ELBIR- Elektronikus Lakossági Bűnmegelőzési Információs Rendszer

Az Alapítvány és az Osztály ez év során is sikeresen folytatta az Elektronikus Lakossági Bűnmegelőzési Információs Rendszer elnevezésű programot, melyben igyekeztünk aktuális hírekkel ellátni a projektben érintett célcsoportokat. Hírleveleinkben érintjük a bűnmegelőzés minden szegmensét (ifjúságvédelem, drogprevenáció, megelőző vagyonvédelem, a kiemelt kockázati csoportok, stb.).

A szakmai anyagokat a kiküldött e-mail címlistán-szereplőkön kívül bárki megtekintheti az Alapítvány WEB lapján. Ma már kb. 4.000 címzetten keresztül 40-50.000 intézményt érünk el tematikus anyagainkkal. A program segítségével közzé tett információk ismertetése az adott szakterületnél történik meg. Az említett www.bunmegelozes.eu tárhelyen, vagyonvédelmi bemutató menüpont alatt lakásbiztonsági tesztprogram található, ami alkalmas egy otthon biztonsági szintjének felmérésére. A tárhely korszerűsítése NEA pályázati alapról nyert támogatás segítségével megtörtént, új formát kapott a weblap és egyben interaktívva is vált. Az érdeklődők a lakossági hírlevél részeként további hang-, video és egyéb szakmai anyagokat érhetnek el hiperhivatkozással.

Miskolc városban az önkormányzat révén négy forgalmas helyen lehetőség nyílt ún. LED falon információk kihelyezésére. A lakossági hírlevelekből készült prezentációk kerülnek fel havi váltásban. Az év végi ünnepek alkalmával önálló látványos, modern változatú és hangvétellű „prezi” anyag került itt bemutatásra.

A tárgyév során az MVK Zrt. autóbuszain elhelyezett LCD monitorokon naponta közel negyedmillió ember láthatta az áldozattá válás elkerülésére vonatkozó, a havonta megjelenő lakossági hírlevelek tartalmával szinkronban lévő prezentációkat. Ezt a rendszert működtető vállalkozás további hét megyeszékhely tömegközlekedési eszközeire is kiterjesztette. Felmérésük szerint azokat naponta akár 900 000-en is láthatták.

Az Alapítvány és az Osztály tulajdonában lévő a leggyakoribb bűncselekményeket feldolgozó videofilmek ma már mintegy 40 település helyi kábeltelevíziós csatornáján jelennek meg.

A tájékoztatók szemléletes kivitelezését is gyakran saját készítésű, illetve megvásárolt videofilmek, spotok bemutatása szolgálja, melyek életszerűen mutatják be a bűnözés különféle formáit, a megelőzés lehetőségeit. A kommunikációt szolgálja az a vagyonzvédelmi bemutató táska, mely a megyében működő cégek segítségével a legkorszerűbb zárat és távjelzésre alkalmas riasztókat magában foglalva került kivitelezésre.

5. Technikai fejlesztések, kiegészítő tevékenységek

Az Alapítvány részben saját, részben az Osztály technikai eszközeit használja.

Tárgyévben technikai jellegű fejlesztések az alábbiak szerint alakultak:

- Az Alapítvány számítástechnikai eszközeinek modernizálása érdekében 2 db számítógép biztosítása (Szikszóvíz Kft)
- Az Alapítvány internetes háttérrendszerének modernizálása, széles sávú internet, nagyobb kapacitású tárhelyek biztosítása.

6. Szakmai tervek 2017. évre

Az Alapítvány által preferált és támogatott 5 bűnmegelőzési program komplex továbbfejlesztése a cél, figyelembe véve azokat az igényeket, melyek speciális bűncselekményekkel szembeni fellépést helyezik előtérbe.

Oktatás területén:

Az oktatási intézményekben és azon túl a kiskorúak kábítószer-fogyasztás, az interneten elkövetett vagy elszenvedett bűncselekmények megelőzésére vonatkozó tevékenységek szervezése. Az oktatási intézményekben az internettel, valamint a kábítószer-fogyasztással kapcsolatos problémák markáns megjelenítése.

Felnőttoktatás területén:

Szabadegyetemi képzés 2017. II. félévében a Miskolci Egyetemen: Társadalmi integráció-bűnmegelőzés címmel.

Időskorúak védelme:

Lakossági fórumokon, nyugdíjasklubokban, idősek rendezvényein részvétel. Önvédelmi reflexek növelése, erre vonatkozó praktikák kidolgozása a védekezésre. További kis értékű elektronikus vagyonzvédelmi eszközök ajánlása, beszerzése.

Az idősek kihasználására vonatkozó termékbemutatók és kereskedelmi tevékenységek negatív hatásaira való felhívás.

Elektronikus Lakossági Bűnmegelőzési Információs Rendszer (ELBIR):

A rendszerben további intézmények felvitele, a csoportos jellegű információátadás helyének feltérképezésével további állomások bevonása.

Lakossági kapcsolatépítés:

A „Házhoz megyünk” program mellett kiállítás jellegű, előadással egybekötött, elsősorban iskolai, részben időskorhoz kötött rendezvények, melyeken szükséges a bűnmegelőzési szolgálat megjelenítése.

Drogprevenció:

A megye valamennyi kábítószerügyi egyeztető fórumában részvétel.

Technikai fejlesztés:

Az Alapítvány technikai eszközeinek modernizálása és fejlesztése érdekében fényképezőgép beszerzése.

Miskolc, 2017. április 20.

Dr. Dobos László
kuratórium elnöke

Dudás Péter
kuratórium titkára